

Rapport

Doortrappen

Monitoring en evaluatie 2025

Doortrappen

Monitoring en evaluatie 2025

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Mulier Instituut

Nina Derix

Janne van der Heijden

Irma Huiberts

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, 14 november 2025

www.mulierinstituut.nl

info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Inhoudsopgave

Doortrappen

Samenvatting	5
1 Doortrappen	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Doelstelling	9
2 Methode	10
2.1 Vragenlijst kwartiermakers	10
2.2 Vragenlijst coördinatoren	11
3 Kwartiermakers	13
3.1 Bereik	13
3.2 Adoptie	14
3.3 Implementatie	16
3.4 Borging	18
4 Coördinatoren	20
4.1 Bereik	20
4.2 Adoptie	24
4.3 Implementatie	25
4.4 Borging	33
5 Conclusie & aanbevelingen	35
5.1 Samenvatting van resultaten	35
5.2 Conclusie	37
5.3 Aanbevelingen voor Doortrappen	37
Bronnen	41

Doortrappen

Inleiding

Met het programma Doortrappen wil het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat oudere fietsers ondersteunen om zo veilig en zo lang mogelijk te blijven fietsen. Het doel van het programma is om oudere fietsers bewust te maken van hun eigen fietsveiligheid en hen te verleiden tot aanpassingen aan de fiets of in hun gedrag. Het Mulier Instituut monitort tussen 2023 en 2025 de uitvoering van het programma op provinciaal (macro-) en gemeentelijk (meso)niveau.

Doelstelling

Dit rapport heeft als doel de voortgang van het programma in kaart te brengen. We bekijken de ontwikkeling van het programma Doortrappen op het gebied van bereik, adoptie, implementatie en borging.

Methode

Voor dit onderzoek hebben we vragenlijsten uitgezet onder kwartiermakers (die werken voor een provincie of vervoerregio) en coördinatoren (die werken voor een gemeente). In deze vragenlijsten stelden we vragen over het bereik, de adoptie, de implementatie en de borging van het programma Doortrappen op regionaal en lokaal niveau. Waar relevant vergelijken we de uitkomsten met eerdere jaren.

Conclusie

Het bereik van Doortrappen in gemeenten is gegroeid sinds 2023. Ook de adoptie van het programma bij lokale samenwerkingspartners is gegroeid. Deze samenwerking is essentieel om de juiste doelgroep te bereiken en voor een goede uitvoering van de activiteiten binnen Doortrappen. Het aantal fietsongevallen verminderen is over de jaren steeds minder vaak de centrale doelstelling van Doortrappen.

De borging van Doortrappen blijft net als eerdere jaren een aandachtspunt, omdat structurele financiering vaak ontbreekt. Structurele financiering is van belang om de activiteiten te kunnen voortzetten die voor Doortrappen zijn opgezet, het lokale netwerk en contact met de doelgroep te versterken en te kunnen investeren in de deskundigheid van uitvoerders van de activiteiten.

Aanbevelingen voor Doortrappen

- Ondersteun gemeenten met tips voor borging van capaciteit en financiering.
- Maak verbinding met de ketenaanpak valpreventie.
- Stimuleer de inzet van activiteiten voor meerdere doelen.
- Onderzoek de effectiviteit van activiteiten voor specifieke doelstellingen.

Doortrappen

In dit hoofdstuk schetsen we de context en aanleiding voor het programma Doortrappen. We gaan in op waarom veilig(er) fietsen voor ouderen relevant is, welke doelen het programma nastreeft en de verschillende stakeholders van het programma. Ook beschrijven we de onderzoeksvraag en de opbouw van dit rapport.

1.1 Inleiding

Het belang van fietsen en fietsveiligheid

Fietsen draagt bij aan de gezondheid van ouderen en houdt hen langer sociaal actief en zelfredzaam (Schepers, 2020). Ouderen fietsen steeds vaker en langere afstanden, maar hebben een relatief hoog risico op (ernstige gevolgen van) fietsongevallen vergeleken met jongeren (Schepers, 2020).

De meeste fietsongevallen onder ouderen zijn eenzijdig. Dat betekent dat er geen andere verkeersdeelnemers bij betrokken zijn. Het gedrag van de fietser, zoals niet opletten of een stuurfout maken, is vaak (mede)oorzaak van het ongeval (Melman et al., 2025). Bevordering van de fietsveiligheid bij de oudere fietser verdient daarom extra aandacht.

Over Doortrappen

Doortrappen is een programma met als doel om ouderen zo lang mogelijk fit en veilig te laten fietsen. Het is een initiatief van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het programma zet in op bewustwording over het thema fietsveiligheid en stimuleert ouderen tot aanpassingen aan de fiets of in het gedrag.

Hiervoor worden lokaal activiteiten georganiseerd en informatiemateriaal verspreid. Het landelijke programmabureau biedt informatie, voorlichtings- en communicatiemateriaal en een aanbod van interventies om de lokale uitvoering van Doortrappen te ondersteunen.

De uitvoering van het programma ligt bij gemeenten en de invulling van het programma is vrij. De lokale uitvoering van het programma Doortrappen verschilt daardoor per gemeente. In 2025 zijn er ongeveer 276 gemeenten actief met Doortrappen (ongeveer 81% van de Nederlandse gemeenten).

Stakeholders in de uitvoering van Doortrappen

Bij de uitvoering van Doortrappen zijn diverse stakeholders betrokken op verschillende niveaus (Balk et al., 2020). In dit onderzoek gaan we in op twee niveaus:

- mesoniveau: gemeenten, waar een coördinator de lokale uitvoering leidt en samenwerkt met partners zoals buurtsportcoaches, fietsmakers en fysiotherapeuten;

- macroniveau: kwartiermakers, aangesteld door de provincie, ondersteunen gemeenten bij de lokale uitrol van Doortrappen. Ook stellen zij hier in sommige provincies financiering voor beschikbaar. Kwartiermakers worden ondersteund door het landelijke programmabureau Doortrappen.

Het onderzoek

Het Mulier Instituut monitort de uitvoering van het programma op provinciaal (macro-) en gemeentelijk (meso)niveau. De meerjarige monitoring en evaluatie van Doortrappen bestaat uit verschillende onderdelen:

- In 2020, 2021, 2023 en 2024 hebben we de jaarlijkse vragenlijsten uitgezet onder coördinatoren en kwartiermakers om de voortgang van het programma, en daarmee de uitvoering, samenwerking en borging, in kaart te brengen (Balk et al., 2021; Balk et al., 2022; Van Gorp et al., 2024; Melman et al., 2025).
- In 2024 hebben we aanvullend verdiepend onderzoek gedaan via interviews onder deelnemers en uitvoerders van lokale activiteiten, en via groepsgesprekken met lokale Doortrappen-coördinatoren.
- Daarnaast deden we in 2024 een analyse van fietsongevallen onder ouderen.

De uitvoering van het programma brengen we in kaart aan de hand van het RE-AIM-model (zie kader): een model om interventies op het gebied van de volksgezondheid te evalueren (Glasgow et al., 1999). We doen in deze monitor geen onderzoek naar de effectiviteit.

In 2024 hebben we een verdiepend onderzoek naar gedaan naar de werkzame elementen van het programma. Daaruit bleek dat kennisoverdracht, bewustwording, praktijkervaring opdoen en sociaal contact van belang zijn (Melman et al., 2025). In deze monitor onderzoeken we in hoeverre met activiteiten wordt ingezet op deze elementen.

RE-AIM-model

Het RE-AIM-model (Glasgow et al., 1999) biedt een kader om de impact van gezondheidsbevorderende interventies te evalueren op basis van vijf dimensies: bereik, effectiviteit, adoptie, implementatie en borging. Het model zegt dat de uitvoering van een effectieve interventie moet voldoen aan de volgende voorwaarden om impact te creëren:

- bereik (reach): de gewenste doelgroep wordt bereikt;
- effectiviteit (effectiveness): werkzaamheid van (elementen van) het programma;
- adoptie (adoption): organisaties en partners zijn bereid en in staat het programma uit te voeren;
- implementatie (implementation): de inhoud en uitvoering van het programma stimuleren de doelgroep tot deelname en het programma wordt uitgevoerd zoals bedoeld;
- borging (maintenance): een programma wordt langdurig uitgevoerd en deelnemers zijn in staat hun beweeggedrag duurzaam te verbeteren.

1.2 Doelstelling

Deze monitor heeft als doel de voortgang van het programma Doortrappen tussen 2023 en 2025 in kaart te brengen. In 2025, het laatste jaar van deze onderzoeksoopdracht, hebben we de monitor van de voorgaande jaren op meso- en macroniveau herhaald. Deze informatie kan worden gebruikt om het programma door te ontwikkelen.

In dit rapport gaan we in op:

- (de ontwikkeling van) het bereik van het programma onder professionals en onder de doelgroep;
- hoe gemeenten het programma adopteren en samen met lokale partnerorganisaties uitvoeren (waaronder inspanningen, activiteiten en interventies);
- hoe borging plaatsvindt.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Hoe ontwikkelt het programma Doortrappen zich tussen 2023 en 2025 op het gebied van bereik, adoptie, implementatie en borging?

Om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, bevragen we zowel kwartiermakers als coördinatoren. Bij de kwartiermakers gaan we in op de uitvoering en de samenwerking met landelijke partners. Bij de coördinatoren gaan we in op doelen en activiteiten in de gemeente, samenwerking met lokale partners, bereik van de doelgroep, uitvoering van het programma, ondersteuning en het monitoren van resultaten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we hoe we de monitoring hebben uitgevoerd. In hoofdstuk 3 beschrijven we de resultaten voor de kwartiermakers (provincie) en in hoofdstuk 4 die voor de coördinatoren (gemeente). In hoofdstuk 5 trekken we conclusies over de huidige stand van zaken van het bereik, de adoptie, de borging en de implementatie van Doortrappen. Daarnaast doen we enkele aanbevelingen voor het versterken van de borging en impact van Doortrappen.

Methode

Voor dit onderzoek hebben we vragenlijsten uitgezet onder kwartiermakers en coördinatoren. In dit hoofdstuk beschrijven we deze methode.

2.1 Vragenlijst kwartiermakers

Kwartiermakers

Kwartiermakers werken voor een provincie of vervoerregio. Binnen deze regio ondersteunen ze gemeenten bij de lokale uitvoering van het programma Doortrappen. Daarnaast benaderen ze gemeenten die nog niet met het programma Doortrappen gestart zijn, maar hier wel voor open staan.

Met een online vragenlijst hebben we informatie opgehaald bij kwartiermakers over de uitvoering van het programma Doortrappen, de samenwerking met landelijke partners, en de ondersteuning van het landelijke programmabureau.

Provincies en vervoerregio's kunnen meerdere kwartiermakers hebben (bijvoorbeeld door duobanen). Per provincie of vervoersregio hebben we één kwartiermaker benaderd voor de vragenlijst.

Proces

We hebben de vragenlijst opgesteld in overleg met het landelijke programmabureau en via e-mail naar veertien kwartiermakers gestuurd. De vragenlijst heeft vier weken uitgestaan (van 1 september tot 26 september 2025). Na één week en na drie weken stuurden we een herinnering naar de kwartiermakers die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. Twaalf kwartiermakers hebben de vragenlijst volledig ingevuld. Tien daarvan zijn aangesteld vanuit een overheidsorganisatie. Twee worden als zzp'er ingehuurd.

Vergelijkingen

Waar mogelijk vergelijken we de resultaten met die van de monitoring bij kwartiermakers in 2020 (n=13), 2021 (n=16), 2023 (n=11) en 2024 (n=9). Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de aantallen (n) per meting relatief laag zijn en onderling verschillen. Hierdoor moeten we de resultaten voorzichtig interpreteren. De percentages geven een globaal beeld van trends over de tijd. Door de lage n kunnen kleine veranderingen een daadwerkelijke verandering laten zien, maar ook een vertekend beeld geven door verschillen in de respons.

2.2 Vragenlijst coördinatoren

Coördinatoren

Een coördinator van Doortrappen is verantwoordelijk voor de uitvoering van de lokale Doortrappen-activiteiten. De coördinator verkent de lokale context, legt contacten met lokale partners en bepaalt met deze partners welke activiteiten ze inzetten.

Met een online vragenlijst hebben we informatie opgehaald bij coördinatoren over de uitvoering van het programma Doortrappen, de samenwerking met lokale partners, het bereiken van de doelgroep, de evaluatie van de uitvoering en de ondersteuning voor het uitvoeren van het programma Doortrappen.

Proces

We hebben de vragenlijst opgesteld in overleg met het landelijk programmabureau en via e-mail uitgezet onder 179 coördinatoren. De vragenlijst heeft vier weken uitgestaan (van 1 september tot 1 oktober 2025). Na één en na drie weken stuurden we een herinnering naar de coördinatoren die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld.

81 van de 179 coördinatoren hebben de vragenlijst ingevuld (respons van 45%). Hiervan vulden 69 coördinatoren de vragenlijst volledig in. 12 coördinatoren zijn gestart, maar hebben de vragenlijst niet afgerond. Hierdoor verschilt het aantal respondenten per vraag.

Respons per provincie en vervoerregio

De respons op de vragenlijst verschilde per provincie en vervoerregio. Zo heeft een groot deel van de coördinatoren in de provincie Groningen de vragenlijst ingevuld (80%), maar nauwelijks coördinatoren uit Limburg en Zuid-Holland (resp. 12% en 10%). Dat komt mogelijk doordat de contactenlijst van coördinatoren minder compleet was in deze provincies. Deze verschillen kunnen ook komen doordat regionale contactpersonen meer of minder hebben geholpen om aandacht te vragen voor de vragenlijst.

De resultaten zijn daardoor niet representatief voor het landelijke beeld. We moeten ze dus met voorzichtigheid interpreteren. In [tabel 2.1](#) staat het responsoverzicht per provincie/vervoerregio.

Tabel 2.1**Respons per provincie en vervoerregio**

(in aantallen, n=81)

Provincie of vervoerregio	Aantal gemeenten
Gelderland	13
Noord-Holland	11
Utrecht	10
Friesland	9
Groningen	8
Noord-Brabant	8
Drenthe	6
Overijssel	4
Zeeland	4
Zuid-Holland	3
Limburg	3
Vervoerregio Amsterdam	1
Vervoerregio MRDH (Metropool Regio Rotterdam Den Haag)	1
Flevoland	0

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Vergelijkingen

Waar mogelijk vergelijken we de resultaten met die van de monitor in 2024 (n=70) en 2023 (n=71). Voor een deel van de vragen is dat niet mogelijk, omdat we vragen in 2024 of 2025 hebben toegevoegd of aangepast.

Kwartiermakers

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de vragenlijsten voor kwartiermakers. Dit doen we aan de hand van het RE-AIM-model: bereik, adoptie, implementatie en borging.

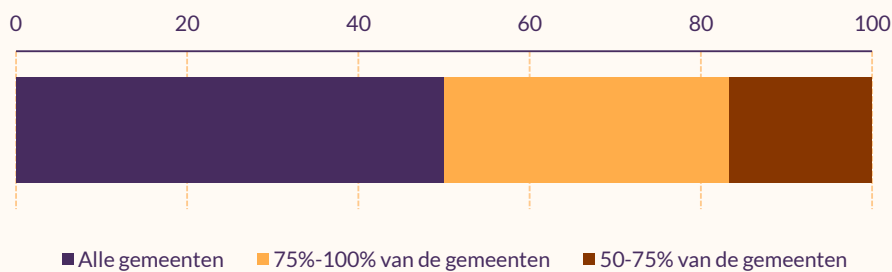
3.1 Bereik

Aantal gemeenten dat meedoet groeit

In zes van de twaalf regio's geven kwartiermakers aan dat alle gemeenten meedoen met het programma Doortrappen (50%). In vier regio's doet 75 tot 100 procent van de gemeenten mee (33%). In de laatste twee regio's doet 50 tot 75 procent van de gemeenten mee (17%; [figuur 3.1](#)). In de regio's waar nog niet alle gemeenten meedoen, is het aantal deelnemende gemeenten sinds 2023 wel toegenomen.

Twee van de zes kwartiermakers in regio's waar nog niet alle gemeenten meedoen, geven aan dat er draagvlak is bij de gemeenten die nog niet gestart zijn om Doortrappen te implementeren (niet in figuur). Dit zijn dus potentieel nieuwe Doortrappen-gemeenten.

Figuur 3.1
Deelname van gemeenten in de provincies en vervoerregio's
(in procenten, n=12)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Warme contacten belangrijk voor werving nieuwe gemeenten

Kwartiermakers proberen gemeenten die nog niet meedoen te bereiken door hen direct te benaderen ([figuur 3.2](#)). Verder organiseren de meesten regionale bijeenkomsten (83%). Deze vinden meerdere malen per jaar plaats (80%).

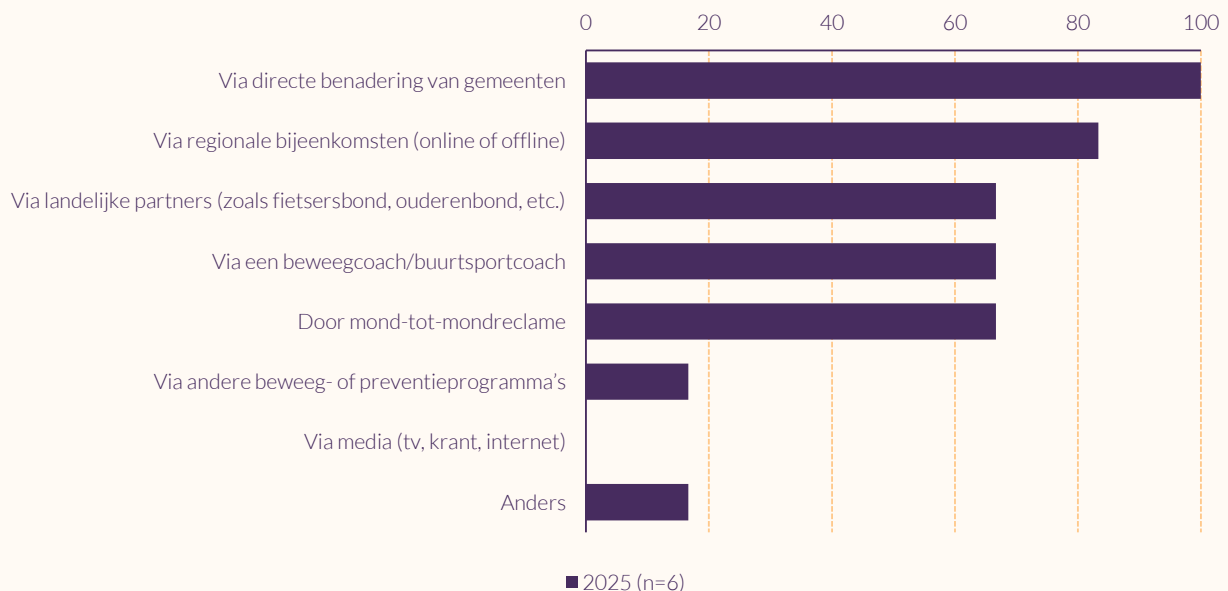
Ook in voorgaande jaren waren dit de meest gebruikte manieren om potentiële Doortrappen-gemeenten te bereiken. Kwartiermakers lijken wel vaker gebruik te maken van landelijke partners om gemeenten die nog niet meedoen te bereiken.

Warme contacten zijn volgens kwartiermakers belangrijk om potentiële nieuwe Doortrappen-gemeenten te bereiken. Kwartiermakers geven daarnaast aan dat het werven van potentiële Doortrappen gemeenten makkelijker gaat wanneer zij een helder en concreet plan hebben voor de lokale uitrol van Doortrappen.

Figuur 3.2

Manieren waarop kwartiermakers potentiële Doortrappen-gemeenten proberen te bereiken

(in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=6)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, Mulier Instituut

Gebrek aan capaciteit vormt drempel om mee te doen

Kwartiermakers zien dat capaciteit bij de gemeente en uitvoerende organisatie een drempel vormt voor gemeenten om deel te nemen aan het programma. Gebrek aan een 'warme ingang' in de gemeente kan daarnaast belemmerend zijn voor kwartiermakers om potentiële gemeenten te bereiken.

3.2 Adoptie

Steeds meer samenwerking met landelijke partners

Alle kwartiermakers die de vragenlijst hebben ingevuld, werkten in de afgelopen twaalf maanden samen met de Fietsersbond (**figuur 3.3**). 92 procent werkte ook met Veilig Verkeer Nederland (VVN) samen. Dit is een toename ten opzichte van voorgaande jaren. Andere samenwerkingspartners zijn lokale rijwielhandelaren en uitvoeringsorganisaties in de sport.

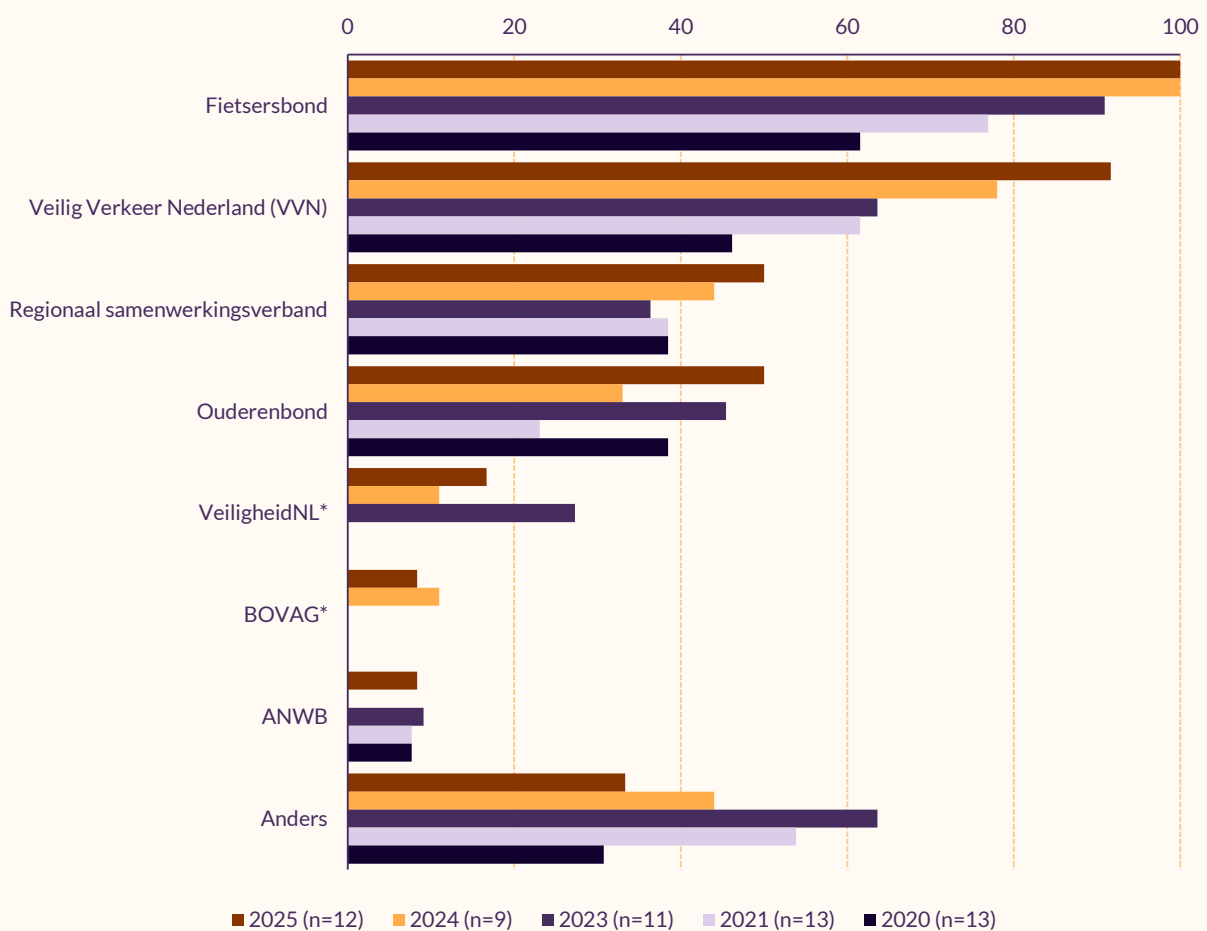
Kwartiermakers zijn over het algemeen tevreden (n=10) of neutraal (n=1) over de samenwerking met de Fietsersbond. Eén kwartiermaker is ontevreden over deze samenwerking. De reden hiervoor is dat er volgens de kwartiermaker te weinig aandacht is voor communicatie. De kwartiermakers die tevreden zijn over de

samenwerking, geven aan dat het contact met de Fietsersbond goed is en dat zij hun afspraken nakomen. Ook de goede interventies en projecten noemen meerdere kwartiermakers als reden.

Ook over de samenwerking met VVN zijn kwartiermakers tevreden (n=8) of neutraal (n=3). Over de samenwerking met andere landelijke partners zijn alle kwartiermakers die ermee samenwerken tevreden. Eén kwartiermaker geeft aan ontevreden te zijn over de samenwerking met VeiligheidNL, vanwege ondermaatse kwaliteit van onderzoek.

Figuur 3.3
Samenwerking Doortrappen-kwartiermakers met landelijke partners

(in procenten, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, 2024, 2023, 2021 & 2020, Mulier Instituut.

In 2021 en 2020 stonden VeiligheidNL en BOVAG niet in de vragenlijst

Kwartiermakers tevreden met landelijke ondersteuning

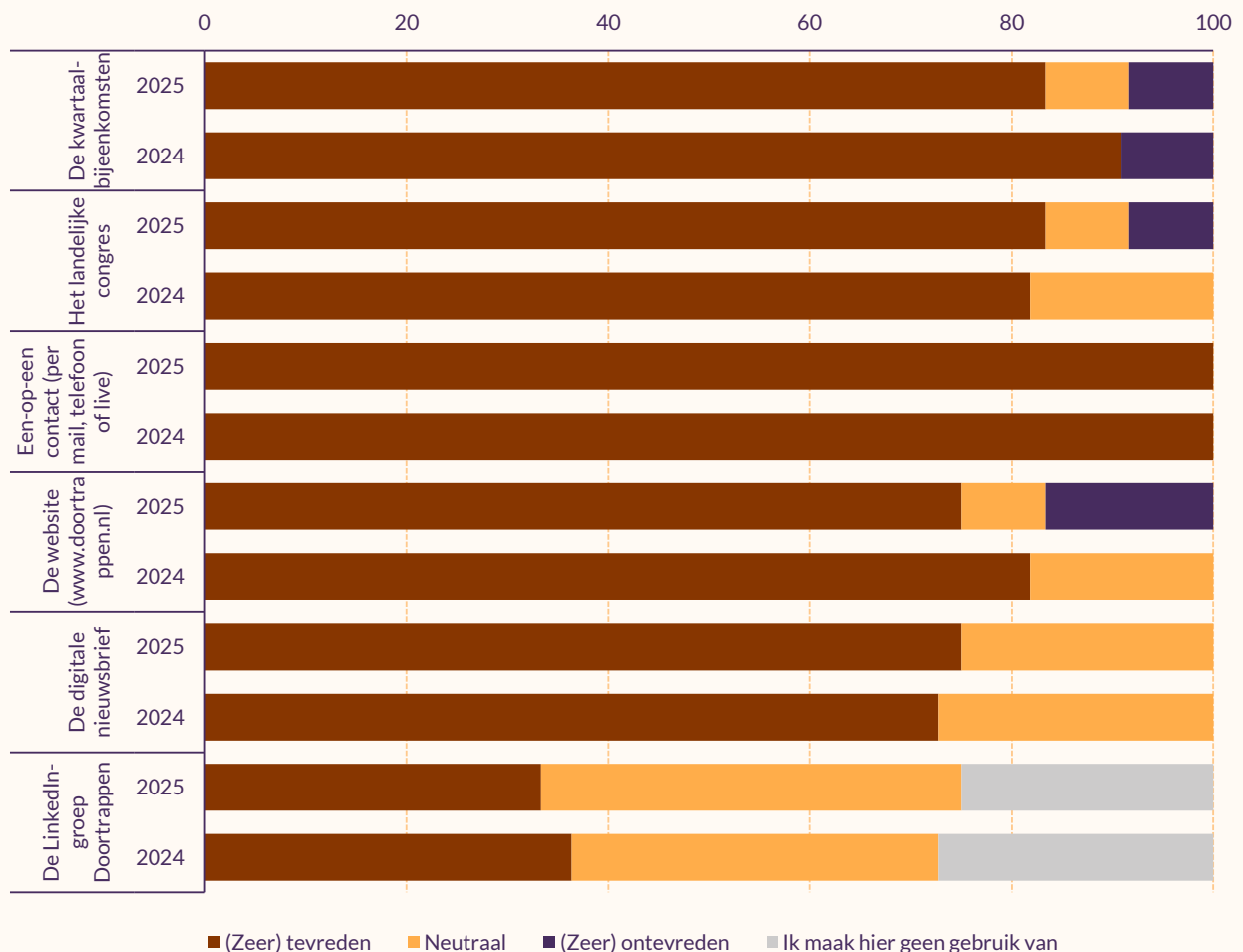
figuur 3.4 laat zien hoe tevreden de kwartiermakers zijn over de ondersteuning vanuit het landelijke programmabureau. Het merendeel is (zeer) tevreden met de verschillende vormen van ondersteuning, zoals de kwartaalbijeenkomsten, het

landelijke congres en het contact met het programmabureau. De tevredenheid is vergelijkbaar met die van vorig jaar. Van de beschikbare landelijke ondersteuningskanalen en -middelen wordt alleen de LinkedIn-groep niet door elke kwartiermaker gebruikt.

Vier van de twaalf kwartiermakers geven aan dat de ondersteuning van het landelijke programmabureau (misschien) beter kan. Ze zien onder andere graag regelmatige afstemming tussen kwartiermaker en het landelijke programmabureau. Daarnaast is er behoefte aan een duidelijker vindplek voor lokale activiteiten op de website. En geeft één kwartiermaker aan dat samenwerking met het landelijke bureau soms lang duurt en zij in de regio daarom liever zelf dingen ontwikkelen.

Figuur 3.4
Tevredenheid over de ondersteuning van het landelijke programmabureau

(In procenten, 2025: n=12, 2024: n=9)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, 2024, 2023, 2021 & 2020, Mulier Instituut.

3.3 Implementatie

Type ondersteuning aan Doortrappen-gemeenten verschilt

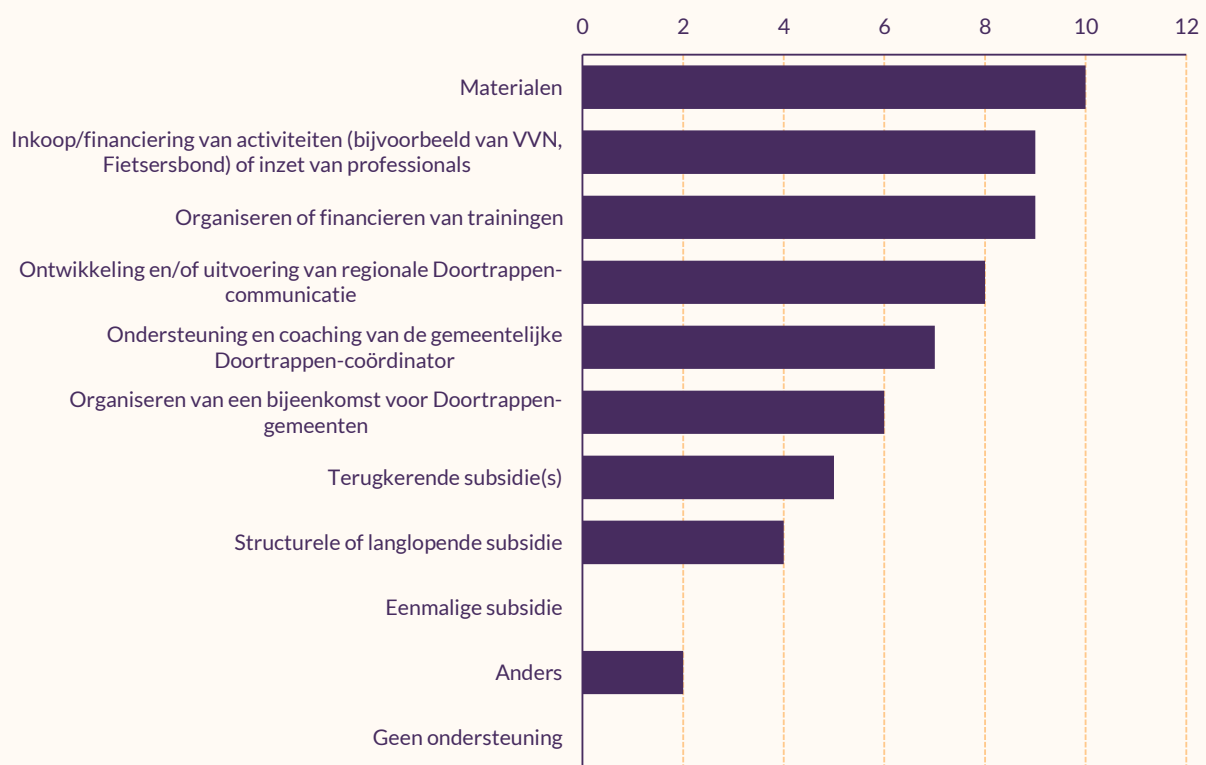
Kwartiermakers ondersteunen gemeenten bij de uitvoering van Doortrappen met materialen (n=10), door inkoop van activiteiten of inzet van professionals (n=9) en door trainingen te organiseren of te financieren (n=9; [figuur 3.5](#)).

Acht van de twaalf kwartiermakers geven aan dat gemeenten bij de provincie een subsidie kunnen aanvragen voor de uitvoering van Doortrappen. Dit zijn terugkerende (n=5) of langlopende subsidies (n=4; [figuur 3.5](#)). Gemeenten gebruiken deze subsidies onder andere voor de activiteiten van Doortrappen (n=8), de productie van communicatiemiddelen (n=5) en het aanstellen van een coördinator (n=4) (niet in figuur).

Alle provincies bieden een vorm van financiële ondersteuning aan voor Doortrappen-gemeenten. Dat gebeurt via subsidie (n=3), inkoop of financiering van activiteiten (n=4) of een combinatie van beide (n=5).

Figuur 3.5
Wijze van ondersteuning door kwartiermakers aan gemeenten

(in aantallen, n=12)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Wisselingen binnen gemeenten belemmeren ondersteuning

We hebben kwartiermakers gevraagd wat hen belemmert bij het ondersteunen van Doortrappen-gemeenten.

- Ten eerste benoemen veel kwartiermakers dat gemeenten vaak beperkte tijd en capaciteit en beperkt budget hebben om Doortrappen goed uit te voeren en te borgen.
- Ten tweede ervaren ze belemmeringen in de communicatie met gemeenten. In sommige gemeenten is er geen vast team of vaste coördinator. Personele wisselingen zorgen er daarnaast regelmatig voor dat kennis en contactpersonen verdwijnen, waardoor kwartiermakers de samenwerking met de gemeenten telkens opnieuw moeten opbouwen.
- Ten derde benoemen kwartiermakers dat de organisatie van Doortrappen verschilt per gemeente. Dat maakt het voor de kwartiermakers lastig om één aanpak te hanteren in hun ondersteuning.

3.4 Borging

Veel draagvlak om Doortrappen langdurig uit te voeren

Elf van de twaalf kwartiermakers geven aan dat er draagvlak is bij de deelnemende gemeenten om Doortrappen langdurig uit te voeren. In 2023 gaf 73 procent van de kwartiermakers dit aan. Volgens elf van de twaalf kwartiermakers is er ook draagvlak bij hun provincie om Doortrappen langdurig uit te voeren.

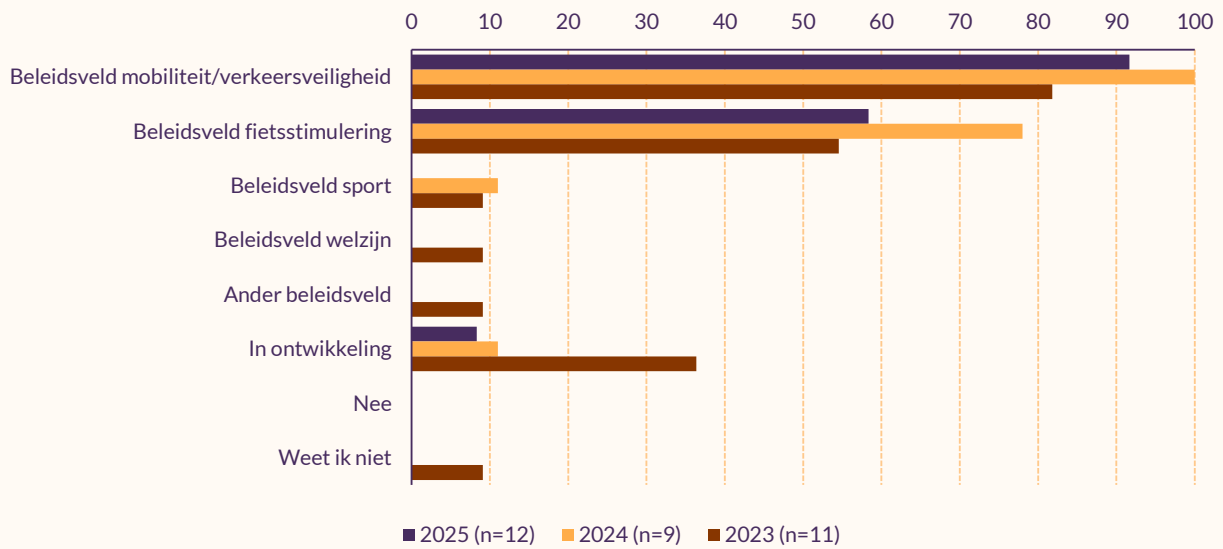
Doortrappen onderdeel van provinciaal mobiliteitsbeleid

In de meeste provincies staat Doortrappen beschreven in het provinciale beleidsplan binnen het beleidsveld mobiliteit/verkeersveiligheid (n=11) en/of het beleidsveld fietsstimulering (n=7; [figuur 3.6](#)). In één van de provincies/vervoerregio's komt Doortrappen voor in het beleidsveld sport, maar het provinciale beleidsplan is daar nog in ontwikkeling.

Figuur 3.6

Doortrappen beschreven in provinciaal beleidsplan

(in procenten, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Vragenlijst onder kwartiermakers Doortrappen 2025, 2024 &, 2023, Mulier Instituut

Zeven kwartiermakers geven aan dat er in het provinciale beleid voor verkeer doelen staan voor Doortrappen en dat hier ook budget voor is. Een deel van de provincies heeft doelen gericht op het vergroten van het aantal gemeenten dat deelneemt aan Doortrappen (n=3). De andere doelen van de kwartiermakers zijn in lijn met de doelen van het landelijke programma Doortrappen, namelijk dat ouderen zo veilig en zo lang mogelijk blijven fietsen.

Coördinatoren

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de vragenlijst onder 81 Doortrappen-coördinatoren in gemeenten. Dit doen we aan de hand van het RE-AIM model: bereik, adoptie, implementatie en borging.

4.1 Bereik

Coördinatoren meestal aangesteld vanuit gemeente

Twee derde van de coördinatoren (65%) is aangesteld vanuit de gemeente. Het grootste deel daarvan (60%) werkt bij het domein sport en bewegen. Andere domeinen zijn verkeer en vervoer (29%) en het sociaal domein (29%). Het aandeel coördinatoren dat werkt bij sport en bewegen en het sociaal domein, is toegenomen ten opzichte van vorig jaar (53% en 19% in 2024). Het aandeel dat werkt in het domein verkeer en vervoer, is afgenomen (44% in 2024).

In bijna de helft van de gemeenten is een communicatieadviseur betrokken bij Doortrappen (48%).

Eén op de acht (12%) coördinatoren is aangesteld vanuit een (semi-)overheidsorganisatie. Een klein deel is aangesteld vanuit een commerciële organisatie (4%) of werkt als zzp'er (4%). De overige coördinatoren (14%) geven aan dat ze vanuit een andere organisatie zijn aangesteld, zoals Team Sportservice of een buurtsportcoachorganisatie.

Minder doelen over fietsongevallen

Drie kwart (78%) van de coördinatoren geeft aan dat ze met het programma Doortrappen drie of meer doelen nastreven. 7 procent van de gemeenten werkt niet aan specifieke doelen.

De meest genoemde doelen zijn in 2025 ([figuur 4.1](#)):

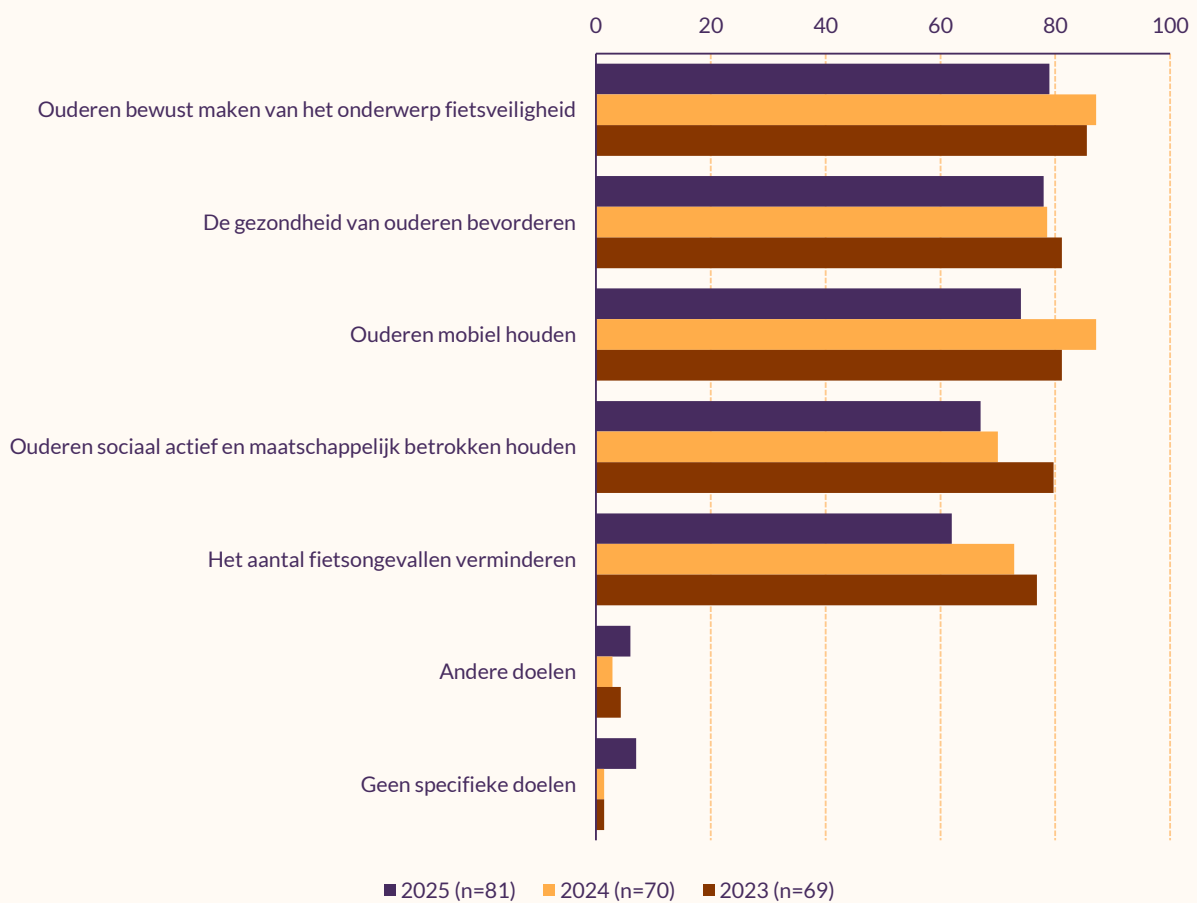
- ouderen bewust maken van het onderwerp fietsveiligheid (79%);
- de gezondheid van ouderen bevorderen (78%); en
- ouderen mobiel houden (74%).

Andere doelen die coördinatoren noemen, zijn:

- het vertrouwen vergroten;
- beweegstimulering; en
- gedragsverandering.

Het aantal gemeenten dat met Doortrappen werkt aan het verminderen van het aantal fietsongevallen, is sinds 2023 afgenomen (van 77% in 2023 naar 62% in 2025). Ook de doelen 'ouderen mobiel houden' en 'ouderen sociaal actief en maatschappelijk betrokken houden' noemen steeds minder coördinatoren.

Figuur 4.1
Doelen waaraan gemeenten werken met Doortrappen
 (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, 2024 & 2023, Mulier Instituut.

Lokaal netwerk draagt bij aan bereiken doelgroep

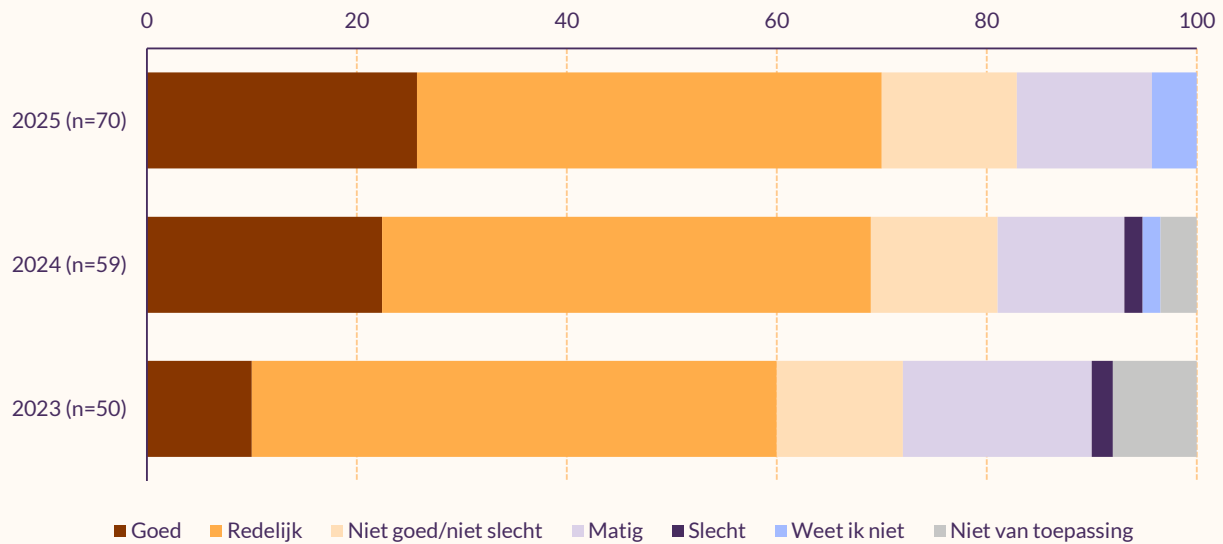
Bijna de helft van de Doortrappen-gemeenten (49%) richt zich op ouderen vanaf 55 jaar. Ook bijna de helft (47%) richt zich specifiek op ouderen vanaf 65 jaar. Ongeveer een kwart van de gemeenten (26%) heeft aandacht voor zowel actieve als inactieve ouderen. 4 procent richt zich alléén op actieve ouderen, 1 procent juist alléén op inactieve ouderen.

Daarnaast geeft één op de tien gemeenten (10%) aan zich op een andere doelgroep te richten. Ook 10 procent heeft geen specifieke doelgroep voor het programma. De resultaten over de doelgroepen waar Doortrappen zich op richt, zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren.

70 procent van de gemeenten geeft aan dat ze de doelgroep redelijk tot goed bereiken (figuur 4.2). De mate waarin gemeenten de doelgroep weten te bereiken, nam toe tussen 2023 en 2024 en is in 2025 stabiel gebleven. Coördinatoren bereiken ouderen met name via buursportcoaches en beweegcoaches (91%), lokale

media (87%) en sociale media (84%). Daarnaast maken ze gebruik van mond-tot-mondreclame (79%) en lokale partners (61%) zoals buurthuizen, fysiotherapeuten, sociaal werkers en fietsmakers.

Figuur 4.2
Mate waarin gemeenten de doelgroep bereiken
 (in procenten)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, 2024 & 2023, Mulier Instituut.

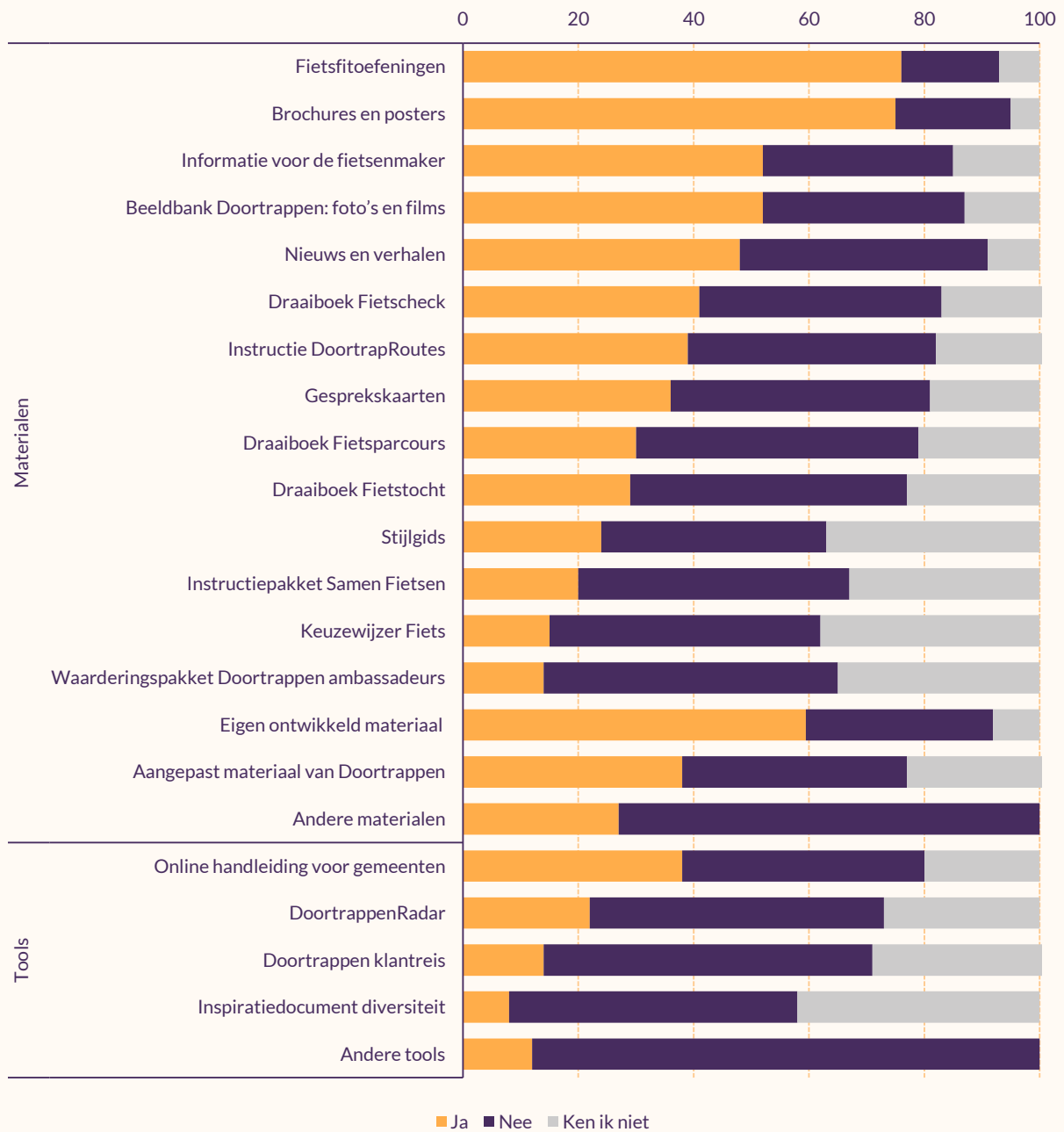
Coördinatoren geven aan dat met name gebruik maken van de bestaande netwerken die al goed contact hebben met de doelgroep (91%), bijdraagt aan het bereiken van de doelgroep. Andere factoren die hier volgens hen aan bijdragen, zijn mond-tot-mondreclame (76%) en aansluiten bij bestaande activiteiten (71%).

Fietsfit en brochures/posters meest gebruikte materialen

Er zijn verschillende materialen en tools beschikbaar die gemeenten kunnen gebruiken voor Doortrappen. In [figuur 4.3](#) laten we zien in hoeverre coördinatoren hiervan gebruik maken. Fietsfitoefeningen (76%) en de brochures en posters (75%) gebruikt drie kwart van de coördinatoren. Dit is vergelijkbaar met 2024 en 2023. Meer dan de helft van de gemeenten (59%) maakt gebruik van materiaal dat zij zelf ontwikkeld hebben.

Materialen en tools die weinig gemeenten gebruiken, zijn de Keuzewijzer Fiets (15%), het waarderingspakket voor Doortrappen ambassadeurs (14%), de Doortrappen klantreis (14%) en het inspiratiedocument diversiteit (8%). Deze tools zijn ook minder bekend. Zo geeft meer dan een derde van de coördinatoren (37%) aan niet bekend te zijn met de stijlguides van Doortrappen.

Figuur 4.3
Materialen en tools die gemeenten gebruiken voor Doortrappen
 (in procenten, n=75)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

4.2 Adoptie

Veel samenwerking met lokale partners

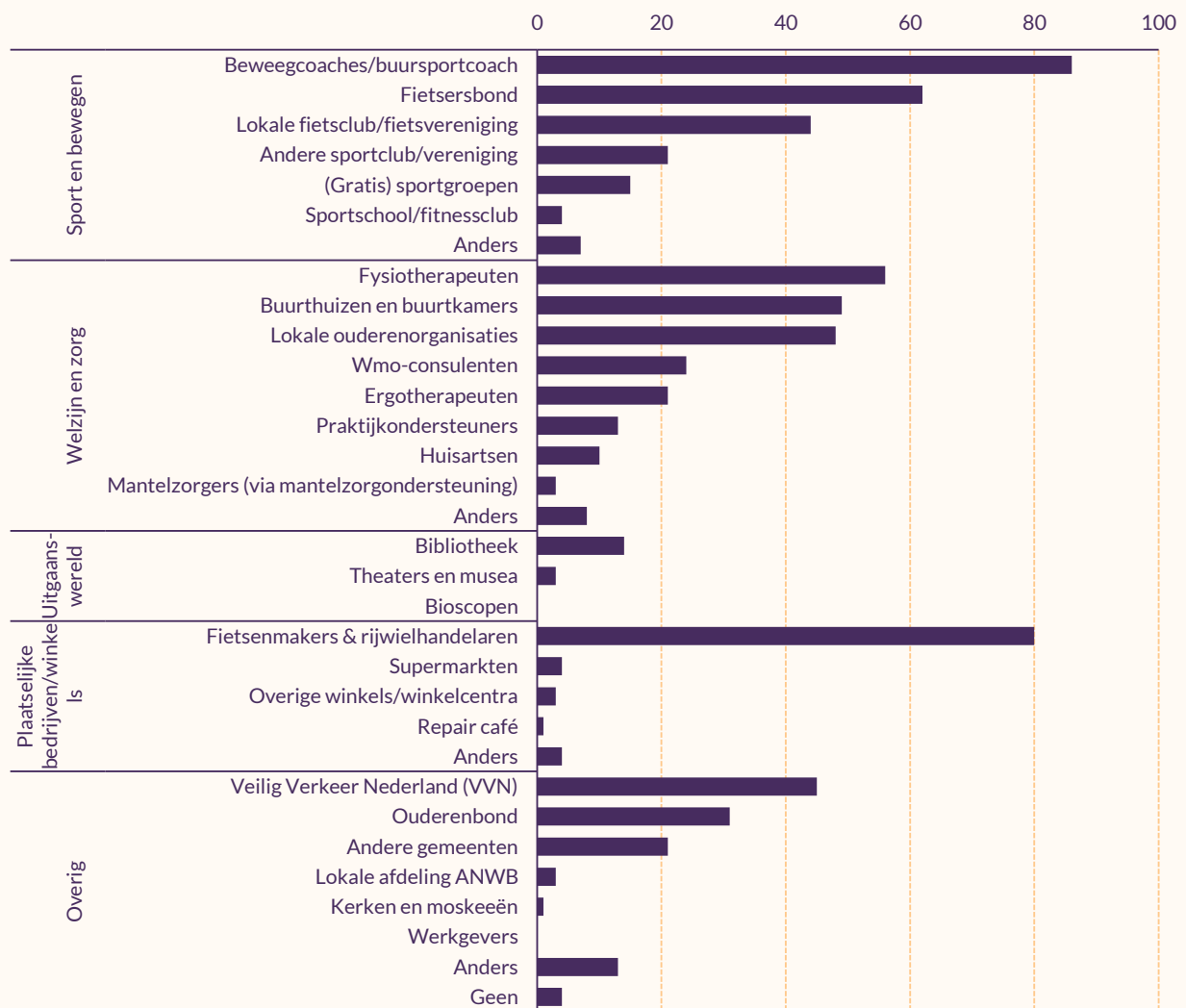
Gemeenten werken met verschillende partners samen voor het programma Doortrappen. Zo werken coördinatoren vaak samen met beweegcoaches en buurtsportcoaches (86%), fietsmakers en rijwielhandelaren (80%) en de Fietsersbond (62%). Verder noemen ze vaak fysiotherapeuten (56%), buurthuizen en buurtkamers (49%), lokale ouderenorganisaties (48%) en Veilig Verkeer Nederland (45%; [figuur 4.4](#)).

We zien een toename in het percentage gemeenten dat samenwerkt met een lokale fietsclub/fietsvereniging (van 36% in 2024 naar 44% in 2025). Het aandeel gemeenten dat samenwerkt met sportgroepen, is in de afgelopen jaren afgenomen (37% in 2023, 25% in 2024 en 15% in 2025). Samenwerkingen met andere lokale partners zijn vergelijkbaar met 2024.

Figuur 4.4

Samenwerking met lokale partners in het kader van Doortrappen

(in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=71)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Coördinatoren tevreden over samenwerking met lokale partners

Over het algemeen zijn de coördinatoren tevreden over de samenwerking met lokale partners. Zo is 84 procent (zeer) tevreden over de samenwerking met fietsmakers en rijwielhandelaren. En 97 procent is (zeer) tevreden over de samenwerking met beweegcoaches en buurtsportcoaches.

Gemeenten maken verbinding met ketenaanpak valpreventie

Gemeenten zetten vaak met verschillende programma's in op de stimulering van sport en bewegen. We keken of en hoe gemeenten binnen Doortrappen de samenwerking zoeken met andere programma's.

Twee derde van de coördinatoren (69%) geeft aan dat ze samenwerken met andere gemeentelijke programma's. Het gaat daarbij vaak om andere programma's gericht op ouderen. Het vaakst noemen ze de ketenaanpak valpreventie. Andere programma's waaraan ze Doortrappen koppelen, gaan over eenzaamheid en verkeersveiligheid.

Deze samenwerkingen houden voornamelijk in dat betrokkenen elkaar informeren (73%) of samen uitvoeren (58%). Verder stellen sommige coördinatoren met deze programma's samen een uitvoeringsplan op (35%) of maken ze samen beleid (23%).

4.3 Implementatie

Startende gemeenten hebben vaak oriënterend gesprek met kwartiermaker

Aan de gemeenten die in 2024 of 2025 zijn gestart met Doortrappen (n=16) vroegen we welke stappen zij sinds de start hebben ondernomen. Bijna alle coördinatoren (94%) hebben een oriënterend gesprek met de kwartiermaker gehad. Acht op de tien coördinatoren (81%) hebben één of meerdere activiteiten georganiseerd. Verder hebben de coördinatoren gesprekken met (potentiële) lokale partners gehad (69%) en zijn ze aangehaakt bij bestaande lokale activiteiten (63%).

Om Doortrappen in een gemeente na de start te kunnen blijven uitvoeren is volgens coördinatoren budget en een lokaal netwerk nodig. Ook enthousiaste deelnemers en een goed contact binnen de gemeente dragen bij aan het voorzetten van Doortrappen.

Inzet fysiotherapeuten of buurtsportcoaches en gesprek over veilig fietsen meest uitgevoerde activiteiten

Gemeenten organiseren verschillende activiteiten in het kader van Doortrappen. De activiteit die gemeenten het vaakst uitvoeren, is het inzetten van fysiotherapeuten, ergotherapeuten en buurtsportcoaches (81%). Daarna volgen een gesprek over veilig fietsen (76%) en de Fietsfitoefeningen (72%).

Het aandeel gemeenten dat deze activiteiten uitgevoerd heeft, komt ongeveer overeen met vorig jaar (losstaand en als onderdeel van een DoortrapDag bij elkaar). Fietsfitoefeningen (van 60% in 2024 naar 72% in 2025) en fietsles (van 35% in 2025 naar 53% in 2024) voeren in 2025 meer gemeenten uit.

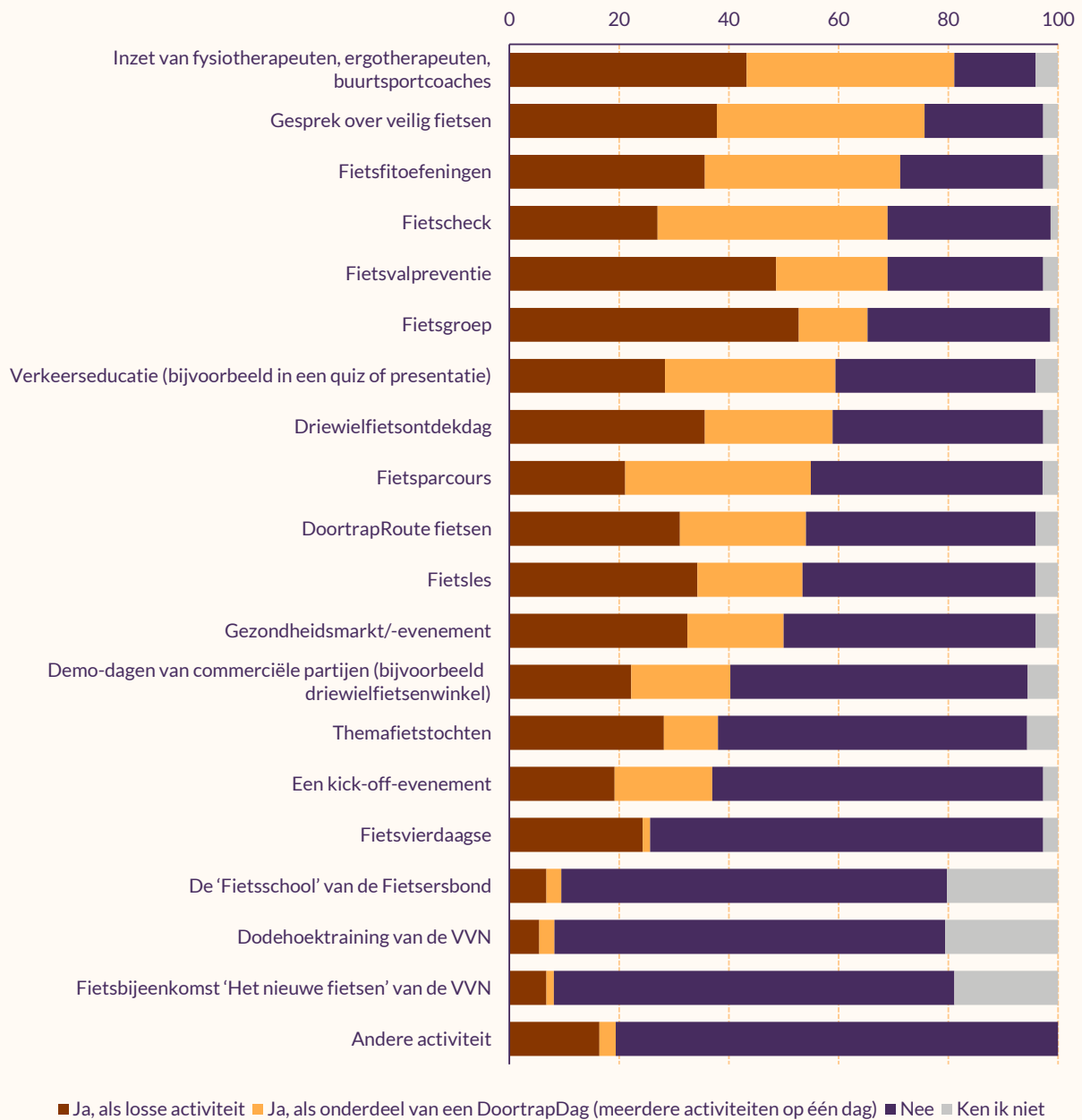
Gemeenten voeren activiteiten losstaand uit en/of als onderdeel van een DoortrapDag (**figuur 4.5**). Dit is een dag of evenement waarop verschillende activiteiten plaatsvinden. Sommige activiteiten doen gemeenten relatief vaak als onderdeel van een DoortrapDag, zoals de fietscheck, een fietsparcours of verkeerseducatie. Andere activiteiten doen ze juist relatief vaker losstaand, zoals fietsvalpreventie, fietsles en fietsgroepen.

In vergelijking met 2024 organiseren gemeenten in 2025 vaker bepaalde activiteiten als losse activiteit in plaats van als onderdeel van een DoortrapDag. In 2025 organiseert bijvoorbeeld 38 procent van de gemeenten het gesprek over veilig fietsen als afzonderlijke activiteit, terwijl dit in 2024 nog 27 procent was (niet in figuur). Ook bieden meer gemeenten de Fietsfitoefeningen los aan: in 2025 doet 36 procent dit, tegenover 21 procent in 2024.

Figuur 4.5

Activiteiten die gemeenten in de afgelopen twaalf maanden hebben uitgevoerd

(in procenten, n=72)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Zie voor meer informatie over de activiteiten www.doortrappen.nl.

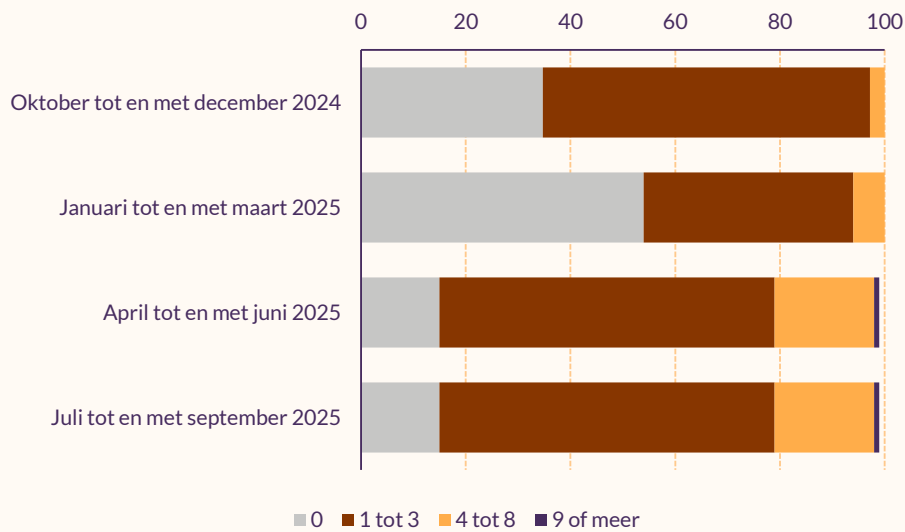
Geen activiteiten het hele jaar door

De meeste gemeenten voeren vooral activiteiten uit in het voorjaar en de zomer (figuur 4.6). De helft van de gemeenten (54%) voert geen activiteiten uit in de winter.

Figuur 4.6

Aantal activiteiten per seizoen

(in procenten, n=72)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Verschillende activiteiten dienen verschillende doelen

Gemeenten kunnen met hun activiteiten inzetten op verschillende specifieke doelen (zie kader hieronder). We zien dat gemeenten verschillende typen activiteiten inzetten voor verschillende specifieke doelen.

- Om het gebruik van hulpmiddelen en een veiligere fiets te stimuleren zetten gemeenten vaak in op demo-dagen van commerciële partijen, de fietscheck en de Driewiel fiets ontdekdag.
- Activiteiten zoals het gesprek over veilig fietsen, fietsvalpreventie, gezondheidsmarkten of -evenementen en verkeerseducatie dragen volgens coördinatoren bij aan het vergroten van het bewustzijn over fietsveiligheid.
- Het gesprek over veilig fietsen en verkeerseducatie zetten gemeenten daarnaast vaak in om de kennis over verkeers- en fietsveiligheid te vergroten.
- Om de fysieke fietsvaardigheid te verbeteren, zetten gemeenten vooral in op Fietsfitoefeningen, fietslessen, oefeningen op een fietsparcours en de inzet van fysiotherapeuten, ergotherapeuten en buurtsportcoaches.
- Tot slot zetten gemeenten de fietsgroep het vaakst in om sociale verbinding te stimuleren. Hierbij gaan deelnemers regelmatig (bijvoorbeeld wekelijks) met anderen fietsen, waarbij ze vaak ook samen koffiedrinken.

Specifieke doelen van Doortrappen-activiteiten

Met Doortrappen-activiteiten kunnen gemeenten inzetten op een aantal specifieke doelen:

- het gebruik van hulpmiddelen en een veiligere fiets (helm, spiegel, lage instap, etc.) stimuleren;
- bewustzijn over fietsveiligheid verbeteren;
- kennis over verkeersveiligheid en fietsveiligheid (bijv. geen tassen aan het stuur, geen lange jas, medicatie meenemen) vergroten;
- fysieke fietsvaardigheid vergroten;
- sociale verbinding stimuleren.

Activiteiten sluiten aan bij doelen Doortrappen in gemeente

De meeste gemeenten die als doel hebben om het aantal fietsongevallen te verminderen, zetten meerdere activiteiten in om de kennis over verkeersveiligheid en fietsveiligheid te vergroten. Gemeenten die dit doel niet expliciet nastreven, zetten hier minder activiteiten voor in.

Gemeenten die met Doortrappen ouderen mobiel willen houden, organiseren meerdere activiteiten met als doel om de fysieke fietsvaardigheid vergroten. En gemeenten die inzetten op het sociaal actief en maatschappelijk betrokken houden van ouderen, organiseren meer activiteiten die sociale verbinding stimuleren.

Gemeenten zetten in op combinatie van doelen

Vier op de vijf gemeenten (79%) zetten met de verschillende activiteiten in op vier doelen of meer. Dat betekent dat ze met hun activiteiten inzetten op het vergroten van kennis, het vergroten van bewustzijn, fietsvaardigheid én het stimuleren van het gebruik van hulpmiddelen. Zo'n 12 procent van de gemeenten zet slechts op twee van deze doelen of minder in.

Provinciale ondersteuning lijkt niet samen te hangen met lokale uitvoering

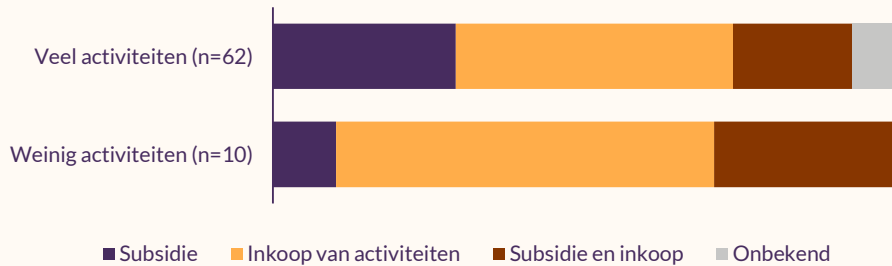
We hebben gekeken in hoeverre het aantal activiteiten dat gemeenten uitvoeren samenhangt met de provinciale ondersteuning die zij ontvangen op het gebied van inkoop van activiteiten en subsidie ([figuur 4.7](#)).

Gemeenten die veel activiteiten uitvoeren, blijken vaker alléén subsidie te ontvangen van de provincie (29%) dan gemeenten die weinig activiteiten uitvoeren (10%). Gemeenten die weinig activiteiten uitvoeren, krijgen juist vaker ondersteuning via alléén inkoop van activiteiten (60%) of een combinatie van inkoop van activiteiten en subsidie (30%). Dit verschil is niet significant. Mogelijk komt dat door de kleine groepen.

Figuur 4.7

Provinciale ondersteuning voor gemeenten met veel of weinig Doortrappen-activiteiten

(in procenten, n=72)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Toelichting: veel activiteiten: minimaal één activiteit per seizoen in meerdere seizoenen. Weinig activiteiten: maximaal drie activiteiten in één seizoen.

Samenwerking en promotie dragen bij aan goede uitvoering

In 2025 hebben we coördinatoren voor het eerst gevraagd wat volgens hen de uitvoering van Doortrappen in hun gemeenten het meest heeft bevorderd. Uit de antwoorden blijkt dat vooral de samenwerking met lokale partners bijdraagt aan een goede uitvoering van het programma. Deze partners hebben bijvoorbeeld de juiste kennis en ervaring voor de uitvoering van de activiteit. Of ze hebben goed contact met de doelgroep, waardoor er genoeg deelnemers op de activiteiten afkomen.

Daarnaast noemen veel coördinatoren specifieke activiteiten die hebben bijgedragen aan een goede uitvoering van het programma. Daarbij gaat het om succesvolle Doortrappen-activiteiten die de doelgroep aanspreken, waardoor het programma volgens coördinatoren positief ontvangen wordt. Als deelnemers tevreden zijn over de activiteiten, vertellen zij andere potentiële deelnemers erover. Deze mond-tot-mondreclame is volgens coördinatoren belangrijk voor de werving.

'Mensen vertellen elkaar over Doortrappen. Ze praten over hoe leuk het is en op die manier wordt het een begrip en geven mensen zich snel op als ze zien dat het weer wordt georganiseerd.'

Ook de promotie via lokale partners zoals huisartsen of fysiotherapeuten draagt bij aan de uitvoering. Een aantal coördinatoren noemt de aansluiting bij andere programma's of activiteiten van de gemeente als bevorderende factor. Tot slot noemen enkele coördinatoren positieve energie van collega's of uitvoerende partners.

Financiën en capaciteit belemmeren uitvoering

We vroegen coördinatoren ook wat de uitvoering van Doortrappen het meest heeft belemmerd. Daarbij benoemen ze net als in 2023 en 2024 het vaakst beperkte financiën en capaciteit. Niet alleen de tijd die de coördinator of andere betrokken beschikbaar hebben, belemmert de uitvoering. Ook de wisselingen in personele bezetting zorgen voor problemen.

Daarnaast belemmeren net als in 2024 verschillende factoren de samenwerking met externe partners. Er is bijvoorbeeld geen draagvlak of de partners kampen zelf ook met capaciteitsproblemen. Fietsmakers hebben bijvoorbeeld niet altijd tijd voor een fietscheck.

Ondanks dat veel gemeenten de doelgroep goed bereiken (zie [figuur 4.2](#)), noemen enkele gemeenten als belemmering dat het bereiken van de doelgroep moeizaam verloopt. Er komen te weinig deelnemers op de activiteiten af. Een aantal coördinatoren geeft aan dat dit kwam door de slechte zichtbaarheid van het programma en door beperkte of te late communicatie over activiteiten.

Langdurige financiering en goede voorbeelden nodig

We hebben coördinatoren gevraagd wat zij nodig hebben om Doortrappen beter uit te voeren. Veel coördinatoren noemen meer tijd en geld. Datzelfde noemden zij in 2024, maar dit jaar gaat het vooral over langdurige subsidies of andere structurele geldstromen om aan de continuïteit van het programma te werken.

Verder geven coördinatoren aan dat ze meer draagvlak nodig hebben, zowel bij andere domeinen binnen de gemeente als bij samenwerkingspartners. Daarnaast hebben ze behoefte aan goede voorbeelden, om inspiratie op te doen en te zien wat er goed werkt.

Website Doortrappen belangrijkste informatiebron voor coördinatoren

Gemeenten gebruiken de Doortrappen-website het vaakst als informatiebron (83%). Dit is vergelijkbaar met vorig jaar. Verder hebben ze contact met de kwartiermakers als ze op zoek zijn naar informatie (59%). De kwartaalbijeenkomsten lijken ze iets minder vaak te hebben gebruikt voor informatie dan vorig jaar (van 43% in 2024 naar 29% in 2025).

Andere manieren waarop coördinatoren naar informatie zoeken, zijn via contact met coördinatoren van andere gemeenten (41%) en op het internet (andere websites dan doortrappen.nl; 32%).

Tevredenheid over lokale bestuurder en landelijk bureau afgenomen

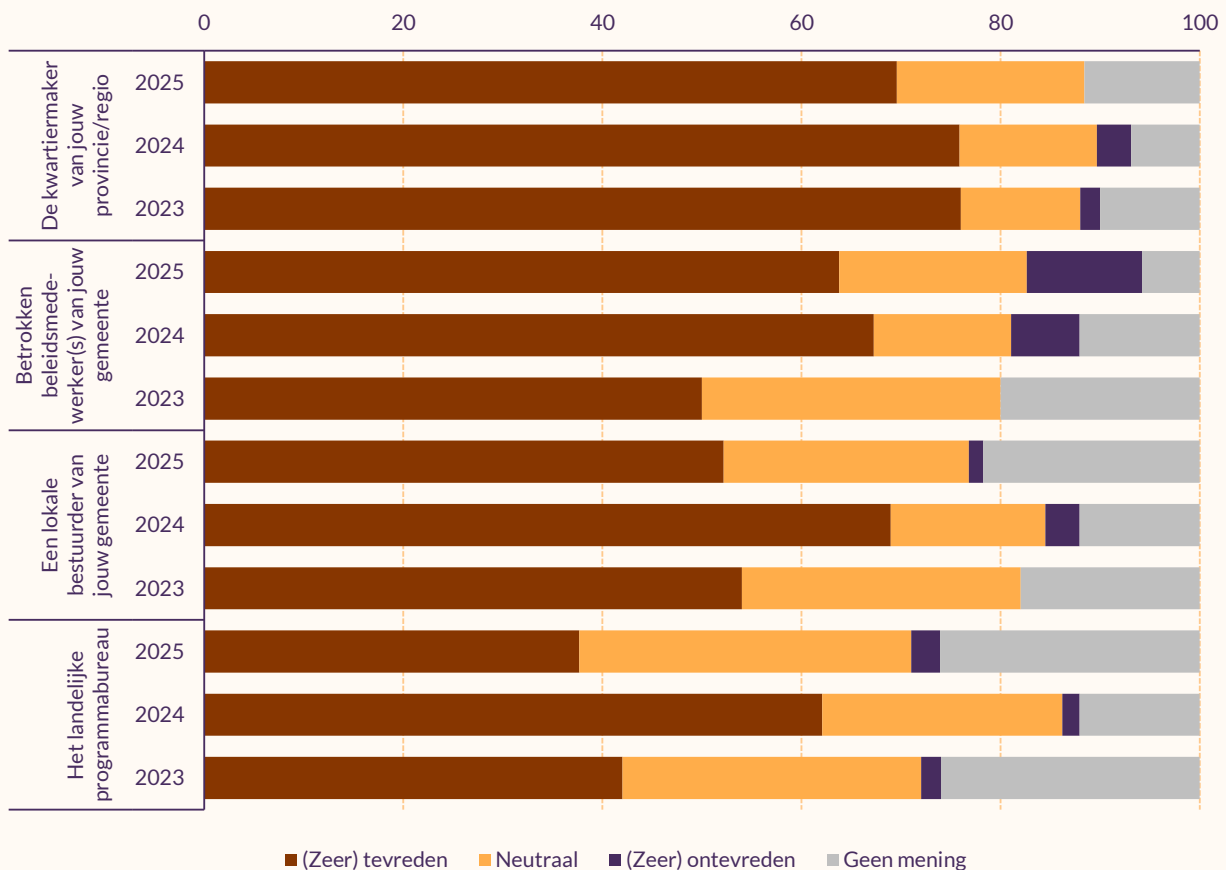
Het merendeel van de coördinatoren is (zeer) tevreden over de ondersteuning van de kwartiermaker (70%) en de beleidsmedewerker (64%). Dit is vergelijkbaar met afgelopen jaren.

In 2024 was de tevredenheid over de ondersteuning van de lokale bestuurder en het landelijke programmabureau hoger dan in 2023. Dit jaar is die weer afgenomen (zie [figuur 4.8](#)).

- In 2023 was de helft van de coördinatoren (54%) tevreden over de ondersteuning van de lokale bestuurder. In 2024 was dit 69 procent en in 2025 is dit afgenomen naar 52 procent.
- Deze schommeling is vergelijkbaar met de tevredenheid over de ondersteuning van het landelijke programmabureau (42% in 2023, 62% in 2024 en 38% in 2025). Het percentage coördinatoren dat ontevreden is over de ondersteuning, is gelijk gebleven. Dat coördinatoren minder vaak tevreden zijn, komt vooral doordat zij vaker aangeven dat ze geen mening hebben of neutraal zijn over de ondersteuning.

De coördinatoren die ontevreden zijn over de beleidsmedewerker, geven aan dat dit komt doordat het programma Doortrappen geen prioriteit is bij de gemeente.

Figuur 4.8
Tevredenheid van coördinatoren over de ondersteuning in de afgelopen twaalf maanden
 (in procenten, n=69 in 2025, n=58 in 2024, n=50 in 2023)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, 2024 & 2023, Mulier Instituut.

Merendeel gemeenten houdt resultaten bij

Drie kwart van de gemeenten (78%) worden resultaten van Doortrappen bijgehouden. Dit doet de uitvoerende organisatie zelf of een lokale partner. Bijgehouden resultaten gaan over het aantal georganiseerde activiteiten (62%), het bereik van de doelgroep (58%) en de tevredenheid van de doelgroep (52%). Eén op de zes gemeenten geeft aan geen resultaten bij te houden (16%).

In 2024 heeft het Mulier Instituut een monitoring- en evaluatietoolbox ontwikkeld waar coördinatoren gebruik van kunnen maken om resultaten in de gemeente bij te houden. De toolbox is bij de meerderheid van de coördinatoren niet bekend (62%). Bijna een derde (29%) kent de toolbox wel, maar maakt hier geen gebruik van. Van alle coördinatoren gebruikt 10 procent de vragenlijst en 2 procent het registratiedocument uit de toolbox.

4.4 Borging

Doortrappen in helft gemeenten opgenomen in gemeentelijk beleid

In ongeveer de helft van de gemeenten is het programma Doortrappen opgenomen in het gemeentelijke beleid. Dit is meestal binnen het domein sport en bewegen (30%) of verkeer en vervoer (23%). Daarnaast komt Doortrappen soms terug in het beleid binnen het sociaal domein (7%) of welzijn en zorg (7%).

In één op de vijf gemeenten (19%) staat het programma niet in het beleid. 28 procent van de coördinatoren geeft aan niet te weten of Doortrappen in het gemeentelijke beleid is opgenomen. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met vorig jaar.

Coördinatoren werken vaakst samen met sport en bewegen

We hebben ook gevraagd met welke gemeentelijke domeinen de coördinatoren samenwerken. Het vaakst noemen ze sport en bewegen (79%), verkeer en vervoer (56%) en het sociaal domein (56%). 39 procent werkt samen met het domein welzijn en zorg.

Daarbij maakt het niet uit via welk domein de coördinator zelf is aangesteld. Wel werken coördinatoren die niet vanuit de gemeente zijn aangesteld, minder vaak samen met het sociaal domein en met welzijn en zorg dan coördinatoren die dat wel zijn (30% vs. 41%).

Werkbudget meestal van provincie, financiering coördinator van gemeente

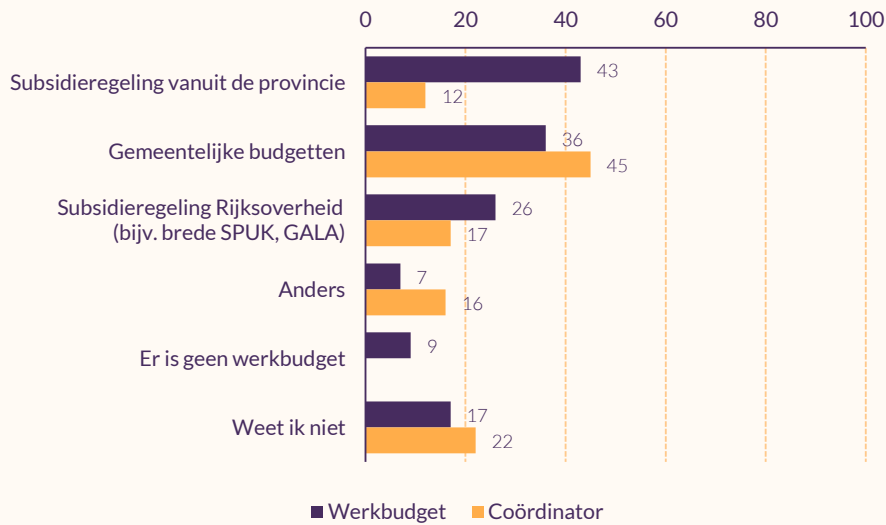
Het werkbudget financieren vier op de tien gemeenten (43%) (deels) via een subsidieregeling vanuit de provincie ([figuur 4.9](#)). De financiering van de coördinator komt het vaakst uit gemeentelijke budgetten (45%). Dit is vergelijkbaar met 2024.

De gemeentelijke budgetten zijn vaak budgetten uit het domein sport en bewegen, verkeer en vervoer en het sociaal domein. Het sociaal domein noemen coördinatoren vaker dan vorig jaar. 22 procent weet niet waar het budget voor de coördinator vandaan komt. Onder coördinatoren die niet zijn aangesteld vanuit de gemeente, ligt dit percentage hoger: 46 procent.

Figuur 4.9

Financiering van de coördinator en het werkbudget in gemeenten

(in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=69)

Bron: Vragenlijst onder coördinatoren Doortrappen 2025, Mulier Instituut.

Helft gemeenten heeft jaarlijkse Doortrappen-agenda

In bijna de helft van de gemeenten is er een jaarlijkse Doortrappen-agenda (45%): een overzicht van de activiteiten in dat jaar. In 13 procent is de Doortrappen-agenda in ontwikkeling en in 17 procent zijn er plannen om deze op te stellen. In een kwart van de gemeenten (25%) is geen Doortrappen-agenda en zijn er ook geen plannen om die te maken.

Het aantal gemeenten met een Doortrappen-agenda is de afgelopen jaren gegroeid. In 2024 (37%) en in 2023 (22%) hadden minder gemeenten een Doortrappen-agenda. In 2024 was deze bij 7 procent van de gemeenten in ontwikkeling en in 2023 bij 14 procent.

Conclusie & aanbevelingen

In dit hoofdstuk vatten we de belangrijkste resultaten over het bereik, de adoptie, de implementatie en de borging van Doortrappen op regionaal en lokaal niveau samen. En trekken we conclusies over de voortgang van Doortrappen ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast doen we enkele aanbevelingen voor het landelijke programmabureau Doortrappen.

5.1 Samenvatting van resultaten

Bereik

Het bereik van Doortrappen blijft groeien. Inmiddels doet, op basis van de verzamelde data, drie kwart van de Nederlandse gemeenten mee. Voor gemeenten die nog niet meedoen, vormt onvoldoende capaciteit de belangrijkste drempel.

Binnen gemeenten werkt de coördinator vergeleken met eerdere jaren steeds vaker binnen het sociaal domein of bij sport en bewegen, en steeds minder vaak binnen verkeer en vervoer.

Het aantal fietsongevallen verminderen staat sinds 2023 steeds minder vaak centraal als doel. Het gaat nu vooral om het bevorderen van de gezondheid van ouderen in het algemeen en om ouderen bewust maken van fietsveiligheid.

Gemeenten richten zich met Doortrappen vooral op mensen van 55 of 65 jaar en ouder, of op ouderen in het algemeen. Net als eerdere jaren richt een kwart van de gemeenten zich specifiek op inactieve ouderen. Vergeleken met 2023 geven gemeenten steeds vaker aan de doelgroep goed te kunnen bereiken.

Adoptie

Er wordt op zowel regionaal als lokaal niveau veel samengewerkt. Op regionaal niveau werken kwartiermakers sinds 2023 steeds meer samen met landelijke partners, zoals de Fietzersbond en VVN. Coördinatoren in gemeenten werken veel samen met buurtsportcoaches, lokale fietsclubs, fietsenmakers en rijwielhandelaren. Met deze laatste groep wordt elk jaar meer samengewerkt.

Samenwerking met dit soort lokale partners is volgens coördinatoren essentieel. Zij hebben de juiste kennis en ervaring voor de uitvoering van een activiteit, of de juiste contacten met de doelgroep.

Twee derde van de coördinatoren verbindt Doortrappen met andere programma's in de gemeente. Ze verbinden Doortrappen regelmatig met programma's tegen eenzaamheid of over verkeersveiligheid. Het vaakst leggen ze verbinding met de ketenaanpak valpreventie.

Verbinding met andere programma's is belangrijk voor de beleidsmatige en financiële borging van het programma. Door Doortrappen te verbinden met andere programma's kunnen onder andere budgetten gecombineerd worden (Melman et al., 2025). Ook zorgt het verbinden van doelen voor draagvlak voor het programma vanuit meerdere domeinen (Greer et al., 2022).

Implementatie

Om inzicht te krijgen in de implementatie van Doortrappen hebben we in 2025 enkele nieuwe vragen gesteld over hoe provincies gemeenten ondersteunen en over de activiteiten die gemeenten uitvoeren.

Provincies en vervoerregio's ondersteunen Doortrappen-gemeenten op verschillende manieren. In een deel van de regio's kunnen gemeenten subsidie aanvragen voor Doortrappen. In andere regio's krijgen gemeenten ondersteuning via inkoop van activiteiten. Verder ondersteunen de meeste provincies gemeenten via regionale communicatie, materialen en coaching.

Goede contacten tussen de provincie en gemeenten zijn nodig om passende ondersteuning te kunnen bieden. Wisselingen van personeel op gemeentelijk of provinciaal niveau zijn dan ook belangrijke belemmering voor de ondersteuning.

De meeste gemeenten zetten meerdere activiteiten in, verspreid over meerdere seizoenen. Gemeenten combineren verschillende activiteiten, waardoor ze aan meerdere doelen werken, zoals kennis, bewustzijn én fietsvaardigheid. Deze combinatie is belangrijk voor de effectiviteit van een aanpak als Doortrappen.

Toch zijn er ook minder actieve Doortrappen-gemeenten, die slechts één of enkele activiteiten per jaar uitvoeren en daardoor de doelen niet combineren. In deze gemeenten is Doortrappen mogelijk minder effectief. We verwachten dat dit ook vaak geldt voor gemeenten die de vragenlijst niet hebben ingevuld (55% van alle Doortrappen-gemeenten die vragenlijst hebben ontvangen). Want mogelijk zijn de minder actieve gemeenten minder geneigd om de vragenlijst in te vullen.

Uit eerder onderzoek bleek dat de provinciale ondersteuning van invloed is op de implementatie van de aanpak (Melman et al., 2025). Toch zagen we dat in de huidige monitor niet terug. Doordat de groepen klein zijn, konden we niet alle relevante kenmerken van de uitvoering bekijken.

Borging

In iets meer dan de helft van de provincies staat Doortrappen in het provinciale beleid en is er budget beschikbaar voor de uitvoering. Daarbij gaat het vooral over provinciaal beleid op de domeinen mobiliteit, verkeersveiligheid en fietsstimulering. Op gemeentelijk niveau staat Doortrappen juist het vaker in beleid binnen het domein sport en bewegen.

Net als afgelopen jaar staat Doortrappen slechts in de helft van de gemeenten in het beleid. Maar dat is niet de belangrijkste belemmering voor de borging van de

aanpak. Ondanks dat er budget beschikbaar is voor de uitvoering van Doortrappen, is er geen sprake van structurele financiering. De onzekerheid over de mogelijkheid om aan een doorlopend programma te werken, ervaren de coördinatoren als grootste belemmering.

5.2 Conclusie

Bereik en adoptie groeien

Het bereik van Doortrappen in gemeenten en de adoptie van het programma bij samenwerkingspartners zijn groot, en zijn de afgelopen jaren gegroeid. Er doen steeds meer gemeenten mee en er wordt steeds meer met lokale en regionale partners samengewerkt. Die samenwerking is essentieel om de juiste doelgroep te bereiken en voor een goede uitvoering van de activiteiten binnen Doortrappen.

Implementatie meestal zoals bedoeld

De implementatie van de aanpak verschilt per gemeente, maar lijkt in de meeste gemeenten te gaan zoals dit door Doortrappen is bedoeld. Gemeenten organiseren meerdere activiteiten, waarbij ze op meerdere elementen van fietsveiligheid inzetten.

Verschuiving van doelen

We zien ten opzichte van eerdere jaren wel een verschuiving van doelen. Gemeenten werken met Doortrappen steeds minder vaak aan het verminderen van fietsongevallen. Het bevorderen van de gezondheid van ouderen staat vaker centraal.

Mogelijk komt dat doordat er steeds meer samenwerking is met andere domeinen en programma's waarin dit doel een grotere rol heeft, zoals het sociaal domein. En doordat Doortrappen steeds vaker vanuit het sport- en beweegdomein of het sociaal domein wordt uitgevoerd en minder vaak vanuit verkeer en vervoer.

Structurele financiering ontbreekt nog vaak

De borging van Doortrappen blijft net als in eerdere jaren een aandachtspunt, omdat structurele financiering vaak ontbreekt. Structurele financiering is van belang om onder andere lokale en regionale netwerken in stand te houden, maar ook om het contact met de doelgroep te onderhouden en versterken. Ook zijn structurele middelen onmisbaar om te kunnen investeren in de deskundigheid van uitvoerders van de activiteiten (Melman et al., 2025).

Onzekerheid van financiering kan ervoor zorgen dat gemeenten terughoudend zijn met langetermijnafspraken en contracten met uitvoeringsorganisaties (RIVM, 2025).

5.3 Aanbevelingen voor Doortrappen

Ondersteun gemeenten bij de borging van capaciteit en financiering

Doortrappen langdurig borgen is een succesfactor voor het uitvoeren ervan (Melman et al., 2025). In een deel van de gemeenten lukt dit nog niet. Gemeenten

lopen aan tegen het gebrek aan langdurige financiering. Het is daarom van belang dat het landelijke programmabureau gemeenten ondersteunt bij de borging.

Succesfactoren voor borging zijn bijvoorbeeld:

- Doortrappen opnemen in het beleid van verschillende beleidsdomeinen;
- Doortrappen onderdeel maken van de vaste werkzaamheden van uitvoeringsorganisaties;
- budgetten combineren door Doortrappen in te zetten voor bredere gemeentelijke doelen, zoals eenzaamheid tegengaan (Melman et al., 2025).

Doortrappen biedt de mogelijkheid om sociale doelen, gezondheidsdoelen en mobiliteitsdoelen te combineren. Dat is een belangrijke kans, omdat er op gemeentelijk niveau nog de minste samenwerking is tussen deze domeinen als het gaat over vitaal ouder worden (RIVM, 2025).

Goede samenwerking tussen de verschillende domeinen zorgt voor sterkere inzet op gezamenlijke doelen en gaat samen met langdurige financiering. Door een goede samenwerking en door doelen en budgetten te combineren, kunnen gemeenten geld vrijmaken voor de uitvoering van activiteiten gericht op vitaal ouder worden. En daar is Doortrappen onderdeel van.

Het landelijke programmabureau kan gemeenten inspiratie bieden met bijvoorbeeld tips en goede voorbeelden. Kwartiermakers kunnen gerichte ondersteuning en maatwerk bieden aan coördinatoren op het gebied van borging.

Maak verbinding met valpreventie

De verbinding met de ketenaanpak valpreventie biedt kansen. Deze aanpak, die zich voor een deel op dezelfde doelgroep richt, krijgt vanuit het brede preventiebeleid van het ministerie van VWS veel aandacht (Ministerie van VWS, 2023, 2025). Veel gemeenten hebben daarom in de afgelopen jaren projecten rondom valpreventie opgestart (RIVM, 2024).

De ketenaanpak valpreventie streeft dezelfde doelen na als Doortrappen: ouderen zo lang mogelijk gezond houden door in te zetten op preventie. Hoewel de ketenaanpak valpreventie zich in de basis meer richt op vallen in en om huis, zetten sommige gemeenten Doortrappen in als valpreventieve interventie binnen de ketenaanpak (RIVM, 2024).

De ketenaanpak valpreventie biedt mogelijk een structuur waarbinnen Doortrappen kan worden geborgd als interventie die bijdraagt aan valpreventie. Daarnaast biedt de aanpak financiële mogelijkheden voor de uitvoering van het programma.

Vanuit het GALA is tot 2026 geld beschikbaar voor de uitvoering van valpreventie. Ook daarna zet de overheid in op afspraken met zorgverzekeringen over de vergoeding van erkende valpreventieve interventies (Ministerie van VWS, 2025).

Daarvoor is het wel nodig dat (interventies binnen) Doortrappen erkend zijn als effectieve aanpak voor valpreventie.

We raden aan te verkennen hoe Doortrappen en valpreventie elkaar op landelijk en lokaal niveau kunnen versterken. Zoek op landelijk niveau bijvoorbeeld uit in hoeverre Doortrappen(-interventies) te koppelen zijn aan valpreventie. Op lokaal niveau kun je goede voorbeelden uitlichten van gemeenten die Doortrappen op dit moment al met valpreventie verbinden. Om zo andere gemeenten tips te geven voor de verbinding op lokaal niveau.

Stuur aan op (een combinatie van) activiteiten gericht op meerdere doelen

Om gedragsverandering te realiseren is het belangrijk om tegelijk in te zetten op meerdere elementen die daarvoor belangrijk zijn. Er is een combinatie van motivatie, kennis en mogelijkheden nodig (Michie et al., 2014). Specifiek voor het voorkomen van fietsongevallen is de combinatie van een aantal kernelementen belangrijk (VeiligheidNL, 2024):

- training van fietsvaardigheid;
- beweegtraining (zoals spierkracht en balans); en
- voorlichting en training over veilig gedrag (bijv. kennis over risico's en verkeersregels, en aanpassingen aan de fiets).

Ons onderzoek laat zien dat er vaak, maar nog niet in elke gemeente aandacht is voor het combineren van deze elementen. Het is nog niet duidelijk of ze met verschillende activiteiten dezelfde deelnemers bereiken.

Om de effectiviteit van Doortrappen te vergroten is het belangrijk dat de landelijke organisatie gemeenten gericht aanstuurt op het planmatig combineren van verschillende typen activiteiten om deelnemers effectief veiliger te laten fietsen.

Onderzoek de effectiviteit van activiteiten voor specifieke doelstellingen

Hoewel gemeenten vaak meerdere activiteiten inzetten, gericht op verschillende specifieke doelstellingen voor veilig fietsgedrag, is de huidige monitor er niet op gericht om te onderzoeken of ze die doelstellingen ook bereiken. Om te weten of Doortrappen echt impact heeft, is het onderzoeken van de implementatie van het programma alléén niet voldoende.

Het is daarom belangrijk om de effectiviteit van de uitgevoerde activiteiten te onderzoeken. We weten nog niet of de lokale activiteiten ook effectief zijn om de doelstellingen te bereiken. Bijvoorbeeld of het gesprek over veilig fietsen ook daadwerkelijk bijdraagt aan verbeterde kennis over risico's en veilig gedrag.

Onderzoek daarom op landelijk niveau het effect van dit soort interventies, zodat gemeenten op lokaal niveau kunnen inzetten op programma-elementen die werken. Als we dat weten, biedt implementatieonderzoek ook meer inzicht in de impact van het programma. Door te onderzoeken wat bestaande tools en interventies gericht opleveren, en wat nodig is om een succesvolle uitvoering te waarborgen, wordt de impact van Doortrappen beter zichtbaar en kan deze worden versterkt.

Bronnen

Balk, L., Dellas, V., Folkersma, F., Van Suijlekom, A., Van Lindert, C., & Collard, D. C. M. (2022). *Doortrappen: eindrapportage monitoring en evaluatie*. Mulier Instituut.

Balk, L., Dellas, V., Gutter, K., Collard, D. C. M., & Van Lindert, C. (2021). *Doortrappen: tussenrapportage monitoring en evaluatie fase 2*. Mulier Instituut.

Balk, L., Van Lindert, C., & Collard, D. C. M. (2020). *Doortrappen: eindrapport vooronderzoek*. Mulier Instituut.

Glasgow, R. E., Vogt, T. M., & Boles, S. M. (1999). Evaluating the public health impact of health promotion interventions: the RE-AIM framework. *American journal of public health, 89*(9), 1322-1327.

Greer, S. L., Falkenbach, M., Siciliani, L., McKee, M., Wismar, M., & Figueras, J. (2022). From Health in All Policies to Health for All Policies. *The Lancet Public Health, 7*(8), e718–e720. [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(22\)00155-4](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(22)00155-4)

Melman, M., Van der Heijden, J., Huiberts, I., Derix, N., Van Gorp, M., & Krul, I. (2025). *Monitor doortrappen 2024: voortgang en verdieping*. Mulier Instituut.

Michie, S., Atkins, L., & West, R. (2014). The behaviour change wheel. *A guide to designing interventions, 1*, 1003-1010.

Ministerie van VWS (2023). *GALA: Gezond en Actief Leven Akkoord*.

Ministerie van VWS (2025). *Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord*.

RIVM (2024). *Monitor Valpreventie: stand van zaken ketenaanpak Valpreventie in 2023 en eerste half jaar 2024*.

RIVM (2025). *GALA-monitor 2025: van ambitie naar actie*.

Schepers, J. P., Weijermars, W. A. M., Boele, M. J., Dijkstra, A., & Bos, N. M. (2020). *Oudere fietsers. Ongevallen met oudere fietsers en factoren die daarbij een rol spelen*. SWOV.

Van Gorp, M., Melman, M., Van der Heijden, J., Huiberts, I., & Balk, L. (2024). *Doortrappen: monitoring en evaluatie 2023*. Mulier Instituut.

VeiligheidNL (2024). *Preventie van eenzijdige fietsongevallen bij ouderen: waar moet een interventie aan voldoen?*

A large, thick, orange abstract graphic that starts at the top left, loops around, and then curves downwards towards the bottom right, resembling a stylized '3' or a calligraphic flourish.

Nina Derix
n.derix@mulierinstituut.nl

Janne van der Heijden
j.vanderheijden@mulierinstituut.nl

Irma Huiberts
i.huiberts@mulierinstituut.nl